

§ 36

Oppilaan koulupaikan määräytyminen ja oppilaaksiottamisen perusteet suomenkielisessä perusopetuksessa 1.1.2022 alkaen

HEL 2021-011421 T 12 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti liitteessä 1 olevista oppilaan koulupaikan määräytymisestä ja oppilaaksiottamisen perusteista 1.1.2022 alkaen.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti kumota 19.12.2017 (§ 32) tekemänsä päätöksen 1.1.2022 alkaen.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Anni Holopainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27922
anni.holopainen(a)hel.fi
Hanna Väliatalo, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 09 310 83012
hanna.valitalo(a)hel.fi
Jaana Iivonen, lakimies, puhelin: 09 310 15036
jaana.iivonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Muutosehdotus, Oppilaan koulupaikan määräytyminen ja oppilaaksiottamisen perusteet suomenkielisessä perusopetuksessa
- 2 Voimassa olevat kriteerit, Oppilaan koulupaikan määräytyminen ja oppilaaksiottamisen perusteet suomenkielisessä perusopetuksessa
- 3 Lausuntopyyntö suomenkielisten peruskoulujen johtokunnille

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 15 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää oman kieliryhmänsä perusopetuslain mukaisen opetuksen koulukohtaisesta järjestämisestä ja mitoituksesta. Mainitun pykälän 2 mo-

mentin 2 kohdan mukaan jaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää oppilaaksioton perusteista.

Perusopetuslain 6 §:n mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan. Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan kouluun. Jos opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää myös oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavaa koetta. Valintaperusteista ja -kokeesta tulee ilmoittaa etukäteen. Kunta voi päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia. Oppilaaksiotossa on noudatettava yhdenvertaisia valintaperusteita (perusopetuslain 28 §).

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on päättänyt oppilaan koulupaikan määräytymisestä ja oppilaaksiottamisen perusteista 19.12.2017 (§ 32).

Oppilaaksioton lähtökohtana on lähikouluperiaate. Kaupunki osoittaa jokaiselle oppivelvolliselle hänen asuinosoitteen mukaisen lähikoulun. Oppilaaksioton kriteereitä muutettaisiin 1.1.2022 alkaen liitteessä 1 olevien oppilaan koulupaikan määräytymisen ja oppilaaksiottamisen perusteiden mukaisiksi, jotta oppilaiden yhtenäinen opinpolku voi toteutua nykyistä paremmin sekä olisi perheiden kannalta ennakoitavissa nykyistä paremmin.

Oppilaan koulupaikan määräytymisen ja oppilaaksiottamisen perusteiden muutosehdotukset koskevat seuraavia asioita:

1. Liitteessä 1 olevaan muutosehdotukseen on lisätty kokonaan uusi osio eli luku 2, Opinpolun mukainen oppilaaksiotto. Ehdotuksen mukaan oppilaalla, joka on otettu valintakokeella 1. tai 3. vuosiluokalla alkaneeseen painotettuun, laajamittaiseen kaksikieliseen tai englanninkieliseen opetukseen, olisi oikeus opinpolun jatkumon mukaisesti jatkaa mainitussa opetuksessa 9. vuosiluokalle asti. Jos oppilas ei ole ollut yhtenäisessä peruskoulussa, hänellä ei tähän asti ole ollut mahdollisuutta jatkaa opintojaan 7. vuosiluokalle ilman osallistumista tammi-kuussa 6. vuosiluokan valintakokeeseen. Yhtenäisen opinpolun mahdollistaminen on tarpeen oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi, ja se myös lisää opinpolun ennakoitavuutta kuntalaisen näkökulmasta. Oppilaalla on edelleen mahdollisuus hakeutua painotettuun, laajamittaiseen kaksikieliseen tai englanninkieliseen opetukseen valintakokeen kautta 7. luokalle haettaessa silloinkin, kun hän ei ole opiskellut mainituissa opetusmuodoissa vuosiluokilla 1-6 tai 3-6.

2. Muutosehdotuksen osiossa 3.3 on nykyisiin oppilaaksiottamisen perusteisiin verrattuna kokonaan uusi painotettua, laajamittaista kaksikielistä ja englanninkielistä opetusta koskeva osuus. Mahdollisimman eheän opinpolun mahdollistamiseksi painotettuun, laajamittaiseen kaksikieliseen ja englanninkieliseen opetukseen hakeutumista muutettaisiin tilanteissa, joissa oppivelvollisuusikäisen asuinkunta muuttuu Helsinkiin kesken perusopetuksen. Mikäli oppilas on aiemmin osallistunut mainittuun opetukseen ja kun hänellä on tosiasiallinen tarve koulupaikalle ja valintakokeen perusteella riittävät valmiudet osallistua painotettuun, laajamittaiseen kaksikieliseen tai englanninkieliseen opetukseen, hänet voitaisiin ottaa oppilaaksi kyseiseen opetukseen lähimpään taroituksenmukaiseen kouluun, jossa on tilaa.

3. Muutosehdotuksessa kielikylpyä koskeva osuus on siirretty osaksi opinpolun mukaista oppilaaksiottoa koskevaa lukua 2, koska oppilaaksiottaminen kielikylpyopetukseen perustuu yhtenäiseen opinpolkuun.

4. Lisäksi oppilaaksiottamisen perusteisiin on tehty kielellisiä tarkennuksia ja pyritty muokkaamaan perusteita lukijan kannalta helpommin ymmärrettäviksi.

Koulujen johtokunnilta on pyydetty lausuntoa oppilaaksiottamisen perusteiden muutosehdotuksesta. Lausuntopyynnössä kehoitettiin liittämään oppilaskunnan lausunto johtokunnan lausunnon yhteyteen sekä lisäksi varmistamaan, että jokainen koulun oppilas saa mahdollisuuden lausua mielipiteensä asiasta. Johtokunnan lausuntoja tuli yhteensä 93 kappaletta. Osa johtokunnista oli liittännyt lausuntoonsa oppilaskunnan lausunnon.

Annetuissa lausunnoissa 68 johtokunta kannatti esitystä ja 8 lausunnossa johtokunta oli esitystä vastaan. 17 johtokuntaa totesi, että johtokunnalla ei ole lausuttavaa. Oppilaskunnan lausunnoista 23 lausuntoa kannatti esitystä ja 7 lausuntoa vastusti. Yhteenvetona voidaan todeta, että merkittävä osa johtokunnista puolsi muutosesitystä ja piti ehdotettuja muutoksia kannatettavina. Useat johtokunnat toivoivat huomioitavaan, että jatkossakin painotetun, laajamittaisen kaksikielisen ja englanninkielisen opetuksen aloituspaikkoja on riittävästi 7. luokalta alkavaan painotettuun opetukseen. Osa johtokunnista koki, että ehdotus lisää painotetun opetuksen oppilaiden yhdenvertaisuutta opinpolun jatkumisessa perusopetuksen loppuun saakka. Osa johtokunnista toi esille ajatuksen huolen siitä, että painotettuun opetukseen tulee osata hakeutua jo 1. tai 3. vuosiluokalta. Lisäksi muutamissa lausunnoissa esitettiin kritiikkiä muutosehdotuksen nopeaa toteutusaikataulua kohtaan.

26.10.2021

Asia/7

Lapsivaikutusten arviointi

Muutosehdotuksen myötä lapsen opinpolusta tulee aiempaa ennakoitavampi, kun lapsi ja huoltaja tietävät jo 1. tai 3. vuosiluokalta, että painotettu, laajamittainen kaksikielinen tai englanninkielinen opetus jatkuu perusopetuksen loppuun saakka. Kun lapsi on jo kerran osoittanut valintakokeessa taipumuksensa painotettuun, laajamittaiseen kaksikieliseen tai englanninkieliseen opetukseen 1. tai 3. vuosiluokalle hakiessa, hänen ei tarvitse osallistua valintakokeeseen enää 7. vuosiluokalle siirryttäessä. Muutosehdotus turvaa myös Helsinkiin kesken perusopetuksen muuttavien lasten mahdollisuuden jatkaa muualla alkanutta opinpolkua painotetussa, laajamittaisessa kaksikielisessä tai englanninkielisessä opetuksessa.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Anni Holopainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27922
anni.holopainen(a)hel.fi
Hanna Välihalo, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 09 310 83012
hanna.valitalo(a)hel.fi
Jaana Iivonen, lakimies, puhelin: 09 310 15036
jaana.iivonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Muutosehdotus, Oppilaan koulupaikan määräytyminen ja oppilaaksiottamisen perusteet suomenkielisessä perusopetuksessa
- 2 Voimassa olevat kriteerit, Oppilaan koulupaikan määräytyminen ja oppilaaksiottamisen perusteet suomenkielisessä perusopetuksessa
- 3 Lausuntopyyntö suomenkielisten peruskoulujen johtokunnille

Oheismateriaali

- 1 Lausunnot kriteereistä yleisesti
- 2 Lausunnot kriteereistä yleisesti, sopimuskoulut

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Perusopetuksen aluepäälliköt